

PLAN PRACY ZAJĘĆ LABORATORYJNYCH – ŚCIEŻKA BIOLOGICZNA (KLASA 2)

„Uczenie (się) przez działanie” NR FEKP.08.14-IZ.00-0005/23

Zajęcia laboratoryjne – ścieżka biologiczna Klasa 2	Czas realizacji: 15 tygodni x 3 h = 45h
Zajęcia dedykowane są uczniom klas drugich realizujących biologię w zakresie rozszerzonym. Program obejmuje realizację wymagań zawartych w podstawie programowej w formie zajęć laboratoryjnych (uczniowie pracują indywidualnie lub grupach 2-osobowych) oraz zagadnień z botaniki – budowa morfologiczna i anatomiczna mszaków i paprotników, zagadnień z zoologii – budowa morfologiczna i anatomiczna stawonogów, zagadnień z anatomii kręgowców. Treści te są niezbędne m.in. do udziału w części laboratoryjnej etapu centralnego olimpiady biologicznej i konkursów biologicznych niektórych uczelni.	CELE KSZTAŁCENIA: jest zdobycie umiejętności w zakresie: - mikroskopowania, - przygotowywania roślinnych preparatów świeżych, - rysunku biologicznego, - projektowania, planowania i przeprowadzania doświadczeń, - formułowania problemów badawczych, hipotez i wniosków - umiejętności logicznego i krytycznego myślenia, - umiejętności wnioskowania o przystosowaniach do pełnionych funkcji na podstawie analizy budowy morfologicznej i anatomicznej, - prostej preparatyki, - bezpiecznego eksperymentowania
Planowany termin zajęć - wtorki – w godzinach: 13.40 – 15.55 (3h)	
Kryteria sukcesu: wykonanie preparatów roślinnych i zoologicznych , wykonanie rysunków preparatów, rozpoznawanie struktur budowa roślin i zwierząt, raport z doświadczeń.	
Regulamin pracowni biologicznej - zasady bezpieczeństwa, zasady oceniania, tematyka zajęć.	Uczeń zna i stosuje : zasady bhp, zasady postępowania w czasie zajęć z mikroskopami i doświadczeń
Diagnoza wstępna.	Poznanie wybranych wiadomości i umiejętności uczniów.
Budowa mikroskopu świetlnego. Podstawy mikroskopowania. Przygotowywanie preparatu świeżego. Obserwacja mikroskopowa wybranych preparatów roślin nagozalążkowych i okrytozalążkowych – doskonalenie umiejętności mikroskopowania.	Uczeń potrafi przygotować mikroskop do pracy, zna zasady działania mikroskopu, Przygotowuje wg instrukcji preparat roślinny, wykonuje rysunek preparatu spod mikroskopu.
Budowa morfologiczna grzybów, obserwacje mikroskopowe preparatów grzybów. Obserwacje okazów porostów – analiza budowy.	Uczeń samodzielnie przygotowuje preparat, dobiera odpowiednie powiększenie obserwacji, identyfikuje elementy budowy.
Budowa morfologiczna i anatomiczna mszaków i paprotników (wybrane gatunki).	Uczeń samodzielnie przygotowuje preparat, dobiera odpowiednie

	powiększenie obserwacji, identyfikuje elementy budowy.
Budowa morfologiczna i anatomiczna i fizjologia rozwielitki – obserwacje mikroskopowe, doświadczenie. Zmienność sezonowa rozwielitki	Uczeń samodzielnie przygotowuje preparat, dobiera odpowiednie powiększenie obserwacji, identyfikuje elementy budowy, wnioskuje o przystosowaniach do pełnionej funkcji wybranych struktur, obserwuje pracę serca.
Przegląd gatunków planktonowych.	Uczeń na podstawie obserwacji mikroskopowych rozpoznaje gatunki planktonowe.
Budowa morfologiczna i anatomiczna krewetek – obserwacje makroskopowe i mikroskopowe, analiza przystosowań do pełnionej funkcji.	Uczeń identyfikuje elementy budowy morfologicznej, analizuje budowę odnóży, rozpoznaje przystosowania budowy do pełnionej funkcji.
Budowa morfologiczna i anatomiczna owada na podstawie wybranego gatunku – obserwacje makroskopowe i mikroskopowe, analiza przystosowań wybranych struktur budowy do pełnionej funkcji.	Uczeń identyfikuje elementy budowy morfologicznej, analizuje budowę odnóży, rozpoznaje przystosowania budowy do pełnionej funkcji, analizuje elementy budowy anatomicznej.
Budowa i funkcje serca grup kręgowców. Budowa i funkcje naczyń krwionośnych, analiza składu krwi.	Uczeń porównuje budowę serca grup kręgowców, analizuje budowę serca ssaka, rozpoznaje elementy budowy, analizuje przepływ krwi przez serce, porównuje budowę naczyń krwionośnych, identyfikuje elementy morfotyczne krwi.
Budowa i funkcje wątroby. Wykrywanie katalazy w komórkach zwierzęcych. Badanie czynników wpływających na aktywność katalazy. Przygotowanie doświadczenia.	Uczeń analizuje budowę wątroby ptaka i ssaka, identyfikuje elementy budowy, analizuje funkcje wątroby, planuje i przeprowadza doświadczenie, formułuje problem badawczy, hipotezę, wnioski.
Budowa i funkcje układu pokarmowego – analiza porównawcza grup kręgowców. działanie enzymów trawiennych. Czynniki wpływające na aktywność enzymów.	Uczeń analizuje budowę przewodu pokarmowego ssaka, identyfikuje elementy budowy, wskazuje elementy budowy i etapy trawienia, planuje i przeprowadza doświadczenie, formułuje problem badawczy, hipotezę, wnioski.
Budowa i funkcje nerek kręgowców, powstawanie i analiza składu moczu.	Uczeń analizuje budowę nerki ssaka, identyfikuje elementy budowy, wskazuje elementy budowy nerki i etapy powstawania moczu. Analiza składu moczu w normie i w chorobie u człowieka.

Budowa morfologiczna i anatomiczna wybranego gatunku ryby.	Uczeń dokonuje obserwacji makroskopowej, opisuje budowę morfologiczną, identyfikuje rodzaje płetw, linię naboczną, rodzaje łusek. Analizuje budowę anatomiczną, identyfikuje elementy budowy anatomicznej min. serce, skrzela, układ pokarmowy.
Formułowanie problemu badawczego, hipotezy, analiza wyników, wnioskowanie, projektowanie doświadczeń - zadania sprawdzające.	Sprawdzenie umiejętności stosowania procedur badawczych – zadania praktyczne i teoretyczne.
Formułowanie problemu badawczego, hipotezy, analiza wyników, wnioskowanie, projektowanie doświadczeń - omówienie klucza odpowiedzi, analiza błędów. Zaliczenie i podsumowanie zajęć	Kształcenie krytycznego myślenia i samooceny.
Porządkowanie pracowni, montaż mikroskopów.	Kompetencje społeczne: dbanie o jakość i staranność wykonywanych zadań
Docelowe efekty kształcenia: - zdobycie podstawowych umiejętności w zakresie pracy w laboratorium biologicznym, w tym wykonywania preparatów mikroskopowych, analiza budowy morfologicznej i anatomicznej wybranych organizmów, przeprowadzania wg instrukcji doświadczeń i dokumentowanie ich wyników, - rozwijanie kompetencji miękkich – współdziałanie i praca w grupie, podczas ćwiczeń laboratoryjnych wymagających pracy grupowej, dzielenie się wiedzą.	